

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen a p o n k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Öt-hasábospostisor egy szeri bejelentésért 5 kr.
Helyedij minden hirdetésért külön 20 kr.
Nyitási 4 hasábos postisorát 20 kr.
Hirdetés díj:
Hegyzet díjre 10 for —
Félévre 5 for —
Negyedévre 2 for 50
Egy órára 1 for —

Hirdetési díj:

Öt-hasábospostisor egy szeri bejelentésért 5 kr.
Helyedij minden hirdetésért külön 20 kr.
Nyitási 4 hasábos postisorát 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szombat december 5.

236. szám

Egy új közgazdasági intézmény.

Evek előtt ismertettük lapunkban a külföldi államokban már régibb idő óta elterjedt iskolai és postai takarékpénztárakat.

S most már hazánkban is honosítva van mind a kettő.

Az iskolai takarékpénztárakat egyesek buzgósága létesítette már 10 évvel ezelőtt, a postai takarékpénztárakat a kormány lépteti most életbe törvény útján.

A hivatalos lap közli már a posta-takarékpénztárak szervezetét is az azokra kidolgozott utasítást.

A jövő hónapban már országsszerte működésbe lesznek, egyelőre természetesen csak a nagyobb kincstári postahivataloknál, mert a legutolsó faluba nem lehet egyszerre bevinni ezt a sok körültekintést és óvatosságot igénylő intézményt.

Kétségtelen, hogy a postatakarékpénztárak közgazdasági szempontból a legjótékonyabb hatást fogják gyakorolni népünkre.

Csak a minap jeleztük hivatalos adatok alapján a hazai bankok, takarékpénztárak és egyéb pénzügyintézeteknél csaknem ismeretlenek, mert a szegény ember nem forintként, hanem csak garasonként teheti félre megtakarított filléreit s míg olyan összegre felbővenhetnének, melyet már érdemes lenne takarékpénztárba tenni, ezerszer is jön abba kísértetbe, hogy pillanatnyi csekély élvezet kedvéért ismét elkölte, s így soha sem jut félretett pénzhez.

De ha a pénz csaknem kizárólag a módosabb osztályok pénze, a szegényebb néposztály betétei azoknál a pénzügyintézetnél csaknem ismeretlenek, mert a szegény ember nem forintként, hanem csak garasonként teheti félre megtakarított filléreit s míg olyan összegre felbővenhetnének, melyet már érdemes lenne takarékpénztárba tenni, ezerszer is jön abba kísértetbe, hogy pillanatnyi csekély élvezet kedvéért ismét elkölte, s így soha sem jut félretett pénzhez.

A posta takarékpénztárak krajezárókat is elfogadnak, a legekélyebb összeg is alkalmas betétet képez, az állam felel nemcsak a gyümölcsözötésért, hanem a tőke pontos visszafizetéséért is.

Az állam valamivel csekélyebb kamatot fog fizetni, hogy a kezelés költségei kikerüljenek, a pénzt pedig állampapírokba fogja fektetni, mi által el lesz érve egyszersmind az a nagy előny, hogy állampapírjaink megkímélhetők a nagyobb mérvű áringadozásoktól és hogy azok legnagyobb részét, ide haza lesznek elhelyezve.

Francoziaországban, Angliában, Belgiumban még a szegény emberek is járadékutaladonosok, mert a megtakarított pénz járulékkötvényt vesz, mely biztos kamatot hoz s melyet, ha megszorul, bármikor a földszén eladhat s így, amíg az állam maga nem köteles a tőkét visszafizetni, a tőkét magát is bármikor megkaphatja.

Miért ne vehetne a magyar ember is magyar aranyjáradékot.

Khevenhüller gróf Budapesten a „Budapester Correspondenz“ jelenti: Az osztrák magyar monarchia követe Szerbiában, gróf Khevenhüller tegnap a gyorsvonattal Budapestre érkezett s egy-két órai tartózkodásra az „Augsol királynő“ szállodába ment hol gr. Andrássy Gyulával s gróf Zichy Jenővel elédtél fél 5 órakor, belgrád követség az osztr. magy. államvaspályára futárvonattal tovább utazott Bécsbe. Gróf Khevenhüller, ki Bécsben csak egy napig szándékozik maradni, hogy holnap már ismét Belgrádba legyen. felette szűkségesnek tartja Szerbia és Bulgária közt a békét lehetőleg mielőbb helyreállítani, mert máskülönben a folyvást gyarapodó hadipárt Szerbiában mindegyre erősebben fogja követelni az ellenégeskedések felgyújtását, a mi sem monarchiánk és Szerbia, sőt pedig bármelyik európai hatalomnak érdekében nem állhat. Onánítás volna azt hinni, hogyha a Szerbiában jelenleg létező válság is huzamos ideig eltart, azok

a gyér antidynasticus, forradalmi elemek, melyek Szerbiában eddig nagyobb vesélyt nem alkottak, nem fogának egyre több és több hívekre találni és elvége Szerbiát polgárháborúban sodorai. Ha a császárhata mak határozott és fére nem érhető módon a két harezoló félt felszólítják, hogy békét kössenek, akkor nemcsak Milán király és kormánya, hanem Sándor fejedelem és a bolgár kormány is a békétárgyalásokat meg fogják kezdeni azzal a k moty szándékkal, hogy azt meg is kössék. — Gróf Khevenhüller Sándor fejedelem személyes bátorságának és körültekintésének teljes dícsérettel adózik, a mely tulajdonságok a jelen körülmények között annál döntőbbek voltak, mert maguk a bolgár csapatok épenséggel nem mutatkoztak teljesen harezképeseknek, és ellentállónak. A szerb csapatok, a melyek a mozgósítás után a határon, sok heten át, egészen felesleges táborozás faradalmainak voltak kitéve és azután forcoirozott menetekben és folytonos ütközetek között, teljesen kimerülve érkeztek Szlivnicza alá valamennyien tíz napon át, egyetlen egyszer sem főzhettek; ily körülmények között a szerb csapatok rendben teljesített visszavonulása teljes elismerést érdemel.

— Debreczen vidéki főrendiházi tagok. Az 1885 évi VII. t. cz. alapján szervezett főrendiház tagjainak névjegyzéke, teljesen összeállítva most jelent meg nyomtatásban. Erdekesnek tartjuk e névsorból közölni azon felsőházi tagok neveit, kik Debreczenben, Hajdú-, Bihar- és Szabolcsmegyében laknak illetve ezen törvényhatóságok területén mint földbirtokosok fizetnek állam adót. I. Debreczenben laknak; Révész Bálint a tiszántúli ev. ref. egyházkerület püspöke, Dégenfeld József gr. (szathmármegyei) Csáky Kálmán gr. (szepesmegyei) nagybírókos. II. Hajdúmegyéből, a.) kik a megye virilisei közé is felvették magokat: Zichy Géza gr. (Tétetlen) Dégenfeld Gasztáv gr. (Téglás) b.) kik virilisei jogukat nem itt gyakorolják: id. br. Vay Miklós koronaőr (Nádudvar) Br. Balassa István (Nádudvar) Br. Vay Béla (Csege). IV. Szabolcsmegyéből; a.) kik a megye törvényhatósági bizottságában is bent vannak: Gr. Desewffy Miklós (Vencsellő) Desewffy Alajos, Béla és Dénes grófok (Királytelek) Desewffy Aurél gr. (Bud-Szent Mihály) Vay Abraham gr. (Ber-

kesz) gr. Forgách Károly (Mándok), b.) kik a megyei virilisek közé nem itt vétetik föl magukat: Andrássy Gyula gr. (T. Dob) Andrássy Aladar gr. (T. Dob) Károlyi Tibor gr. (Nyír Bátor), br. Vécsey József (Nyír Acsád) Br. Podmaniczky Géza (Bakta). III. Bihar-megyéből, a.) kik a megyei törv. hat. bizottságban is bent vannak: Gr. Stubenberg József (Székegyhárd) Kornis Károly gr. (Szerep) b.) kik nem Biharban virilisek: József főherceg ő fensége (Gyapju) Zichy Ferencz gr. (Dőszeg) Zichy Jenő gr. (Rév Lugos) Batthányi József gr. (Elesd) Csekonics Endre gr. (H. Pályi) Tisza Lajos gr. id. Almásy Kálmán gr. (Sarkad) Ezek mindannyian a cenzus alapján jutottak be az új felsőházba. Pongrácz Károly gr. (Biharm. Kágya) pedig mint ő fensége a király által életfogytiglan kinevezett főrendiházi tag.

A szerb bolgár háboru

A fegyverszüneti tárgyalások még mindig folyamatban vannak, és a szerb részről alaptalannak nyilvánítják a hirt, mintha Milán király négy heti fegyverszünetet ajánlott volna. Figyelmet érdemel a tanács, melylyel az orosz sajtó most Sándor fejedelemnek szolgál. Nem azt ajánlja neki, legyen méltányos, legyen nagyelkü s igyekezzék mindennek előtt a „testvérgyilkos“ háborút megszüntetni. Az orosz lapok épen ellenkezőleg a háború folytatására ösztönzik. Azt mondják neki, siessen kibékülni a szultánnal és a czárral, s aztán vesse magát egész erejével Szerbiára.

A szláv világ tehát formászerűen proskribálta Szerbiát, mely Ausztria-Magyarországra tamaszkodik. Az oroszoknak a bolgár szerb küzdelem csak addig volt testvér gyilkolás, míg a helyzet megváltozott s a bolgárok kerekedtek felül, a harez már nem testvér gyilkolás s az orosz közvélemény formálisan ráusztja Szerbiára a bolgárokat.

öt már a neki megfelelő helyre emeltük; s ebben haszna lesz az államnak épügy mint a családunk. Eddig épen a kérdés legfontosabb oldalát nem méltányoltuk. Isten két emberi nemet alkotott, mi eddig csak az egyiket érvényesítettük. A természet kettőt mond, mi egyet mondunk, holott a természet szavát meg kellene hallgatnunk.*) Tegyük jóvá a hibát. A női szellem nem halt meg csak, el van folytva s erői nem veszték el csak annyit, amennyit, melyet védtelen résekben már eddig is számos jelet adtak életöknek. Nyissuk fel ezért sorompóinkat ezen új elem előtt: szükségesünk van rá. Tegyük ezt százdunk magasztos jelszavának, az „egyenlőség, szabadság, testvériség“ nevében s utodaink majdan elmondhatják, hogy mindenben hivon teljesítettük legszentebb kötelességeinket.

Mielőtt azonban a nevelő megkezdhetné a nevelés terén nagyfontosságú s annyira jótékony működését, misem természetesebb minchogy igen jól kell ismernie ennek tárgyát s e czéleből a legszorgosabban kutatnia a nő természetét. Nevelési működésének, ugyszólván, kiindulási pontját kell hogy képpezze azon végtelen horderejű kérdés tanulmányozása, hogy: mi a nő? Csak ha e kérdéssel már teljesen tisztába jutott, intézheti helyesen azon épen nem könnyű, de igenis boidogító hatással bíró működését, mely nem csak egy osztálynak, nem is egy népnek, de az egész emberi nem egyik felének sorsán és jövőjén van hivatva segíteni. Azért is azt hiszük, hogy mielőtt a nőt, mint a nevelés tárgyát az élet különféle korszakaiban vizsgálónk, joggal kitéljük mi is fejtegetésünk tárgyává azon itt újra meg újra előtérbe lépő tételt, hogy: mi a nő?

*) Legonv: A nők erkölcsi története. II. I. Ford. Teleki József.

„Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A nő, mint a nevelés tárgya.

Irta: Fludorovics János.

I. Bevezetés.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

A nők helyzetének kérdése még napjainkban is egyike korunk u. n. „függő kérdéseinek“. A tizenkilencedik század, mely „a szabadság, egyenlőség, testvériség“ magasztos jelszavát tűzte zászlójára, legfőbb feladatának ismeri, hogy a látszólag legellentétebb elveket is összeegyeztesse. Így akar összhangot létre hozni pl. a szabadság és tekinthet, a léte és lelkiismereti szabadság, a tőke és a munka díj stb. között. Mi ezekhez telfogásunk szerint méltán sorakozik azon feladat is, hogy nő és férfi társadalmi állása között a kellő összhangzat végre létrejöhön. Mert tudnunk kell, hogy bármily lényeges különbség van is a férfi és a nő között feladatuk és ennek teljesítésére nézve. — mégis mindketten egy közös célra törekednek, mely cél épen a kettőnek legzsilárdabb egyesülésében, egymás keresésében és föltalálásában áll. Vagy létrejöhét-e másként az emberi boldogság, mintha az életben fölleltük az alkalmas társat, kivel kötelességeinket kölcsönösen megosztva, eleget tehetünk emberi rendeltetésünknek?

De bármennyire összetartozzanak is ekként férfi és nő, már nemöknek különbözősége világosan mutatja, hogy egymástól eltérő rendeltetésre vannak alkotva. Mára testnek külseje még inkább a férfi és a nő között szellemi különbség rögtön elarulják, hogy férfi és nő más más feladatot hivatnak betölteni egy a családban, mint magában a társadalmi életben. A férfiban az erő, értelem, a nőben a gyöngeség és képzelem más és más hatáskört szabnak a ház ura és urnője elé s ezen elemek jelölik meg jóformán a

férfi és nő egész helyzetét. S épen e kétféle hatáskör félreismerése vagy szándékos félcsesrelése volt az ok, melyül fogva a világ felfogása a két nem helyzetére nézve kezdetől a nőnem hátrányára ütött ki.

Mert tagadhatlan ugyan, hogy a nők helyzete egy a családban, mint a társadalomban eddig is soat javult s hogy elmúltak az idők, midőn az atyaleányát eladhatta s a férj nejét rabszolgájó gyanánt tekintette; kétség kívül a rájuk vonatkozó törvények is sokkal kedvezőbbek, mint voltak azelőtt, — és mégis nincs egyetlen kérdés, mely előtt több előítéllettel és balhellemmel állanánk szemben, mint a nők helyzetének kérdése előtt. Még ma sincs ugyanis tisztába hozva a nagyfontosságú kérdés, hogy: mi a nő? Pedig épen ezen tétel helyes megítélésétől függ azon nagy horderejű kérdés megoldása is: minő helyet kell a nőnek elfoglalnia századunkban.

Es ez igen természetes, mert hogy valamely dolog fölött helyes ítéletet hozhassunk, szükséges előbb annak lényegét ismerünk. S ha most kérdjük: honnan van, hogy a nőt oly sok ideig félreismerték s őt a kellő magaslata emelni elmulasztották? — a felelet csak az lehet, hogy onnan, mivel a nőt sem kellőleg nem tanulmányozták sem kellőleg nem képezték. Mivel világunkban valamin sok egyéb beteges jelenséget egy a nővilágnak kívül a utolsó évtizedekben ipjesztő módon előtérbe lépő szomorú helyzetét is nem kelle a nevelés hiányosságának tulajdonítanunk. Nem habozunk kimondani, hogy a nővilág még ma napsg sem részesítették a kellő nevelésben. Pedig épen a nő kell hogy a nevelés legfőbb tárgyát képezze, mint a kinek kezébe van letéve a gyermekek családának s az egész emberiségnek a jövőendő sorsa.

Az élet azaz lesz, a mivé magunk alkotjuk, mondja egy kitünő író. Az emberek

vadsága és tudatansága, vagy értelmi és erkölcsi fejlése, nyomora és siralma, egy család egy nemzet üdve, boldogsága, a nemzeti jóitának leggazdagabb gyümölcsözése, mind a nevelésben gyökerezik. A nő pedig már az élet viszonyok alakulására a legalhatározóbb befolyással bír. Epen azért a nőképzés a legnagyobb gondot igényli, hogy testileg ép egészséges nemzedéket adjunk át az életnek.*)

A múlt időkben — fájdalom épen ezt nem vették kellő figyelembe s azt hitték, elég van tőve, ha az embert, fiu vagy leány az a gyermekkorból a mindennapi életbe bevezetik.

A nők nevelés- rendszerének reformálása tehát, névelényük szerint, egyike a korlegelőbb szükségének. Ez az egyedüli mód, mely által a nők helyzetéről szóló feladatot is megoldanunk lehet. Ekként jó összefüggésbe a nők társadalmi helyzetének kérdése a nevelés fontos kérdésével. Jelen értekezésünk célja nem egyéb, mint a nők nevelésének ügyéhez néhány szerény eszmével járulni. Ha az előadandók által csak néhányban is t. hallgatóm közül ártal némi vizsgágot kelteni, bőven jutalmazva lesz e czéleből kifejtett minden fáradozásokom.

A nő, felfogásunk szerint, jó formán mindaddig szorosan a nevelés tárgyát képezi, míg hajadon kora tart, vagyis míg házastársát nem válik. Ez időn belül: a c e s e s m ö k o r, a g y e r m e k k o r, és f i a t a l k o r azon határvonalak, melyek a nevelésnek intézésénél tekintetbe jönnek. S ezzel röviden körvonaloztuk is értekezésünk beosztását.

A nők helyes nevelésének célja nem lehet egyéb, mint hogy a nő a számára kijelölt helyet elfoglalhassa, vagyis betölthesse a rendeltetését. Mihelyt a nőt a kellő s neménél megkivántató nevelésben részesítjük

*) Leányaink és jövőjük. Weisz K. u. Tóth Pál. 4-5. M.

Színház

Vértési Arnold énekes bohóza tegnap adatott először színpadunkon. Olvasóink bizonyosan természetesen fogják találni, hogy lapunkban a darab irodalmi értékéről bírálatot vagy véleményt nem mondunk. Hírlairól kötelességünknek fogva azonban megismertetjük a darab vállaltos mesejét.

Referálunk a közönség magatartásáról, és a szereplők játékáról.

A darab meseje következő:

Az első felvonás színtere Rajesek (Bokody) házmester szobája, a házmester ur lakok lapjait olvassa s ebből élvezetében mind untalan háborgatja Krikk ur (Bognár) egyik lakója, ki a felesége után kérdezősködik, hogy nem jött e még haza. Végre sikerült kiteszkölni az alkalmatlankodót Rajesek urnak mikor egyszerre csak izgatottan fut be a Krikk ur felesége: Irma (Orley Flóra) s kéri Rajeseket, hogy rejtse el férje elől aki től töltött fegyverrel üldözi. A sötét folyosón oszokolózást hallott nyanyis s azt hiszi, hogy ő oszokolózott valakivel. Alig rejtezik el Irma a spanyolfal mögé mikor behorog a dühös férj, Rajesek egész indignációval támad rá, — „hogy mit háborgatja, hogy mi köze neki a feleségéhez? Krikk ur végre enged s távozik. Irma a spanyol fal mellett egy öltözet ruhát talál s a felismerés veszélyétől való félelmében azt magára ölti s ebben a férfi ruhában lép a bűnös házmester család elé. Irnában felbőrd azután a régi énekes női szünetedély, a kalandvágy (mert mielőtt Krikk ur elvette volna, az Orpheum egyik kedvelt énekesnője volt) — a férfi ruhá mintegy visszahozza régi pajkos kedvét s, mikor megtudja, a házmesterétől, hogy a pallérbába készülnek, elhatározza, hogy velük megy. Tulcsapongó jó kedvében pezsgőért akarja küldeni a házmestert, s mikor benyul kabátja zsebébe ott egy zsíros, — nagy tárczát talál tele százassal. — Irma tudván, hogy felvett ruhája, melyet a házmester tisztítani hozott le, egy fiatal gavalléré. Bihari Eleké, (Zilahy) azt hiszi hogy a tárcza is az övé, s a jó ismeretség fejében, mely őt Elekhez fűzte, kivész egy százast s odaadja Rajeseknek, hogy hozzon pezsgőt. De alig ment ez el belép két szertartásos modoru fiatal ember Bihari Eleket keresve. Irnának tetszik a kaland s kiadja magát Biharinak. A két párbajsegéd (mert azok voltak.) Köhner ur (Sajó) és Tanczos ur (Demidor) azután kibívják őt felük Lányi Ede ur nevében, mint akit Bihari tegnap este megsértett az által, hogy imádozottj Henrieté kisasszonyt az Orpheumban kifütyöztetett. Az ügy mulatságos tárgyalását megakasztja Bihari Dániel, nyugalmazott ezredesnek (Ferenecz) belépte aki unokaöcsét Eleket keresi, s a házmesternél akar tudakozni, hányadik szám alatt lakik. A segédek Irnára mutatnak, hogy ő Bihari Elek. A pseudo unokaöcs nagybátyja karjaiba fut. Az öreg azután elmondja, hogy ő különbb leányneket hitte az öcsesét — nem ilyen tejeles szájunak, no de de hát sebajt ilyen tejeles lenni — hanem akkor átkozta még csak el szerepét mikor jön a rendőrbiztos két rendőrrel s Miljutinovic Mladen (Boros) sertés kereskedével, hogy ez utóbbi feljelentése folytán, elfogják Bihari Eleket. Aki előtte való nap este együtt mulatott Miljutinoviccsal s ezt leittatta — azután elvette tárczáját minden pénzével együtt s végül kilökte. Az öreg, büszkesé-

A beteg gyermek.

Vértési Arnoldtól.

(Folytatás.)

II.

A nagymama fejét esóválja. Nemsokára bejön az ispán s hosszas himezés hámozás után végre kinyírog, hogy az utat Tabajd felé úgy befújta a hó, hogy járhatatlan s hiába való istenkisértés volna elindulni főképp így estefélé, mikor nemsokára besötétedik s a hó olyan sűrűn hull, hogy még nappal sem lát az ember tovább a ló fulénél. Soha sem látna Tabajdot, a ki most elindult s lovasul kocisítul odaveszne.

Hanem reggel majd megpróbálom én magam, nagyságos asszonyom — távé hozzá az ispán.

De az ifjú anya aggódó szeme látja a becsületes ember csüggedt arcán, hogy csak az ő megnyugtatóására teszi ezt hozzá.

Az öreg ispán észreveszi szavai hatását s most nagyobb nyomatékkal ismétli.

— Ne aggódjanak nagyságok, holnap török szakad elmegyek én Tabajdra orvosért ha Kálmánka jobban nem lesz reggelig.

A kis fiúnak arca ég: de másépp nem látzik rajta, hogy valami különös baja volna. Lekérdezik anyja öléből s vissza megy az orozslánokhoz, majmokhoz, elefántokhoz, melyeket ott hagyott a földön. Egy darabig csöndesen játszik velük, hanem mindegyre lankadtabb lesz s mikor besötétedik, le akar feküdni.

Remény és kétség közt habozva nézi a fiatal anyát, a mint a gyermek elszunnyad, aztán hallgatja lélekzését, mely egyik pillanában gyorsnak és minden pillanatban szakgatottak tűnik föl s a másik pillanában

gében s rokoni önértetében sértett nagybácsi maga mondja a regdörökaek, hogy Irma: Bihari Elek, s maga kéri a rendőrbiztos, hogy a gazember el végezzenek. Mielőbb. Azután távozik. A tárczát a pénzrel együtt Irnával lelik Szegény Irma szönyu zavarba van. Hiába mondja hogy ő nő. Krikknek a felesége a rendőrök nem hiszik. Szerencsére belep Krikk — de Irnát minden kérésére sem akarja nevének ismerni. A rendőröknek vinni akarják Irnát mikor Irma egyszerre rámutat férjére s azt mondja, hogy az az ő czinkostársak lakásán van elrejtve minden eddig toptott tárgy. A rendőrök nyakonesipik Krikket, lakását kimotozzák s mindenféle arany s ezüsttárgyat hoznak le onnan, amiket a jámbor zálogot kapott aoktől akiknek kikölesözött. Irma bosszuját teljes. Legalább együtt mennék dutyiba Hiába, mondja Krikk, hogy azokat zálogba kapta azt kérdik tőle, hol a zálog engedélye, Semmi sem használ. Menni kell a dutyiba. Már indulnak mikor jön a rendőrkapitány avval a hírral, hogy tévedés van 2 dologban s Bihari Elek nem is hibás. Nagyot néz azután mikor látja Irnát. Irma elmondja neki néhány szóval a helyzetet s kéri hogy férjét legalább néhány órára tegyék a dutyiba, a kapitány ki még az Orpheumból is meri Irnát — enged kérésének s Krikket el kísérteti.

A második felvonásban a Buzalkában mulatnak mandnyán. Táncoznak, pezsgőnek, mulatnak. Irma elbolondítja az egész hölgy-publicumot. Egy fiatal özevegnyek; Szarkáné (Litánmayer) házasságát is igér. Közéjük érkezik teljesen leverve Bihari Elek is, Tökéletesen kétségbe van estve. Nagybátyja Pesten van menyasszonyával együtt s őt látni sem akarja. Még azt is megittotta hogy meglátogassa őket. Majd a pinezer levelet hoz Bihari Eleknek, Elek felbontja s kihull belőle Alicezenek adott jeggyűrűje. Egy sor írás nélkül visszaküldi gyűrűjét. Elkeseredésben s boszúból megkéri a házmester leányát Erzsikének (Bodrog Lénya) kezét. A szegegy leány szülei kényszerítések enged s ujára engedi huzni az Elek gyűrűjét, a szegény Turi szusztert (Tollógi) pedig a kit leánya is szeret — kikosarazza nagy gögösen Rajesek ur.

A harmadik felvonás a Grünberger ur (Gyöngyi) közvetítő intézetében játszik. Irma alkalmazást keres s ott találkozik Bihari Elekkel a kit családja, nagybátyja előadásai nyomán, kitagadott s most Grünberger urnál irakoskodik. Bejön Grünberger ur s elmondja Irnáknak, hogy két ajánlata van számára. Az egyik tarsalkodónői állás, egy gazdag, nőtelen, fiatal urnál. Irma utálatattal utasítja vissza. A második pedig — folytatja Grünberger — a primadomai állás egy nagy tekintélyű daltársulat körében. Az igazgató a délelött folyamán meg eljön a próbát végighallgatni, csak jöjjön el a kisasszony costümben. Mert így akarja a director, Irma erre is rááll, s távozik, hogy később eljőjön costümben a próbára. Alig megy el mikor belep az öreg Bihari s Grünbergernek azt a megbízást adja, hogy öcsösít Eleket minden áron kerítse meg. Grünberger ur látva, hogy az öreg ur ugyancsak bökeüzen fizet, jól megszerzolja kifejtve előtte hogy a megkerítés mily nagy fáradságba fog kerülni, De Grünberger ur szerencsétlenségére jön Köhner ur, az egyik párbajsegéd s kéri Grünbergertől, hogy lehet e már Bihari urral beszélni. Grünbergernek nincs egyéb tennivalója mint beszóllítani Eleket. A nagybácsi öröme határtalan, s csak arra kéri öcsesét, hogy hagyjon fel a barátsággal avval a léhütővel szemben

egészen rendesnek. Ott ül az ifjú nő a lószöldhálós ágy mellett s el nem mozdul onnan.

A nagy fali óra lassan ketyegve, észrevétlen mozdítja odább mutató póklábait. Hosszu kínos, aggodásban mulnak a percek azután az órák. Kilenczet ütött.

A vacsorát feltálatják, de senki sem ül az asztalhoz. Az ifjú nő még mindig remény és aggodás közt lesi aivó gyermekének minden mozdulát. Az öreg asszony gyászos lépe majd megjelen, majd eltűnik a háttérben; semmit sem szól, de arca világosan kifejezi, hogy ő mindezt előre megmondta.

Sötétség, némaság, terül el a tanya körül, semmi hang az egész pusztán, a hóhelyek zajtalan hullnak, oly sűrűn, mint ha az egész világot el akarják temetni. Az ebek is lezuhadtak valami félszer alá, nem ugatnak, Csak távolról hallatszik egyszer valami tompa dübörgésféle: — a vasúti vonat, mely néhány percz kilencz óra előtt itt a pusztá szélén elrobog.

De talán azt a hangot is csak képezi Margit: hiszen ebben a remítő hóban a vonat is alig mehet. Hanem Margitnak még is úgy rémlik, mintha hallaná a mintha keresztüllátna távolságon és sötétségben és mintha látná ott a robogó vonat egyik kocsiában férjét. Oh, hogy szeretne neki oda kiáltani?

— Siess, siess, kis fiunk beteg!

Hevesen emeli föl fejét, hanem a másik pillanában már lecsüggeszti. Nem, nem, — azt ő hiába várja, az ott mulat valakol fővárosi ismerősei közt s vigan, csengő poharak közt vagy valami báteremben tölti az éj, miatt Margit itt vizesz beteg gyermeke ágya mellett.

aki őt az ő urvében olyan csuful rászédte. Elek mindent igér s minden rendén lenne ha nem jönne Irma costümben a próbára. A nagybácsi felismeri Irnát s ujra vége van mindennek. Dühösen távozik. Megkezdődik a próba csak hogy a szerződöttni akaró director kíséretében egy idegen ur is jelenik meg: Miljutinovic kit a director mint társulata leghatalmasabb támaszát, mutat be, s Irnát nehezen ráveszi, hogy azelött is énekeljen. Irma énekel is csak hogy Miljutinovic indiserét meggyegyzési s modora annyira felháborítja hogy lovagostorával utasítja rendre, — de a Maccenas urnak ez sem használ — ugy, — hogy Irma kénytelen őket a szó szoros értelmében kiverni maga mellől. Megérkezik épp ekkor az a tarsalkodónét kereső magános ur is, kiből Irma Krikkre ismer. Az is megkapja magáét. Irnának tudtára adja. Grünberger ur, hogy ilyformán semmi féle kilátást nem azokat is kikergeti s végül zokogva rogy le egy székre: „most már elvégeztem a pályautasomat.

A negyedik felvonás színtere a „Disznó-fő“ Bihari Elek segédeivel együtt várja ellenfelet. Végre megérkezik Köhner ur s elmondja, hogy Lányi urat bekísérték a Fortuba s el fogják itélni sikkasztás miatt. Ellovagiaszkodott egy pár ezer forintot. Jön Irma is, hogy megakadályozza valahogy a párbajt de már ekkor el van intézve minden. Elek, Irma szerelmére következtet abból a lázas sietségből melylyel a párbaj megakadályozására sietett s különben is az Irma magaviselete azokkal az indiserét urakkal szemben — megdetszén neki — egy szóval hő szerelemre gyuladva a csinos nő iránt — megkéri a nő kezét (meggyegzendő hogy másedik jegyesét a házmester leányát kevéssel előbb szöktette meg az ő tanácsára kedvese: Turi s ezt a szöktést már tudta Elek tehát nem köti őt a leányhoz semmisen) Irma eleinte szabadkozok később beleegyezik. A nagybácsi az ablakon át éppen azt látja mikor a szerelmek javában ölelkeznek. Bejön azután s Elek nagy megelégedésére elmondja, hogy Alice bizony nem is valami nagyon szerette őt sohasem — s igazat megvallva jegyet is váltott már mással — hát gratulál a szetemeseknek. Rajesek ur kétségbe van esve a leánya szökése felett de minthogy megtudja hogy a szuzter házmester lett hát isten neki belenyugssik.

A közönség, több nyílt jelenetben is tapsolt, a felvonások végével pedig zajosan hívta a szerzőt, ki azonban az első felvonás után az öt perczig tartó hívásra sem jelent meg. A második felvonás után oly kiváló mértékben nyilvánult a közönség óhaja, hogy szerzőnek meg kellett jelennie a színpadon.

A tetszésnyilvánítások az egész előadás folyamán ujra meg ujra ismétlődtek, a melyből azt lehet következtetni, hogy a darab mulattató jelenetei és az életből vett komikus alakjai hatást keltek.

A szereplők a tölük telhető legjobbhat nyújtották. A czimszerepet játszó Orley kisasszony remekelt. Kiaknáza szerepének minden részét, s pajzán kedves játékaival elragadta a közönséget. Egyaránt szeretetre méltó volt mint asszonyka, mint ifju ur, mint chansonette énekesnő. Kapott is tapsot annyit, hogy alig győzte megköszönni.

„Irma urfi“ második előadása hétfőn lesz,

Az ifjú nő szíve csordultig megtelt keserűséggel s lázasan suttogta magában.

— Köztünk vége mindennek!... mindennek?

Talán épen abban a perczben ugyanazt susogta egy férfi a vonat egyik kocsiában:

— Köztünk vége mindennek!

Egész uton idáig szüntelen ez a gondolat zuggott fejében. Közte és neje közt vége mindennek! Miért is megy vissza? Mit keres még itt, hol hideg szív vár reá s az a lealázó szerep, melyet a gazdag asszony szegény férje játszik?

Igazán nem tudja, miért megy még egyszer vissza? Elvégezhette volna az egész dolgot levélben is! de az az irás olyan igen terhére esett, hogy mégis inkább eljött s elvégzik szóval. Mert, hogy egyszer végre nyíltan kell beszélni s elszakítani a láncot, mely mindkettőjökre nézve törhetlen teherrel vált, azt elhatározta már magában.

El is határozta, meg is igérte. Igaz, hogy csak egy futólag, manóros fölhevülésben kiejtett ígéret volt; hanem mindegy, nem új gondolat ez, régóta törte már rajta a fejét s a nélkül a csabító két szép barna szem nélkül is megtette volna.

Igen, igen, megtette volna. Előbb vagy utóbb, de megtette volna. Szinte szégyeli, hogy birta kiállni idáig. Negyedélevení szolgál, mely alatt minden tettét rostára vetették, minden szavát bírálgatták, igazították, minden lépését gyanakodó szemmel kísérték. Ez örökös korlátozás s ez örökös kímkedés végre a legszelidebb barányt is föllázította volna.

Igen, igen, megtette volna. Előbb vagy utóbb, de megtette volna. Szinte szégyeli, hogy birta kiállni idáig. Negyedélevení szolgál, mely alatt minden tettét rostára vetették, minden szavát bírálgatták, igazították, minden lépését gyanakodó szemmel kísérték. Ez örökös korlátozás s ez örökös kímkedés végre a legszelidebb barányt is föllázította volna.

Az a rideg, fészkes, örömtelen remote élet

Napi hírek.

— A városi tisztviselők hétfőn délelőtt közgyűlést tartanak, melynek tárgya a városi tisztviselők nyugdíjintézte ellenőrző bizottságába 3 biz. tagnak választása.

— Debreczeni gyűjtések a kulturegyület javára. Vásári István és L. Nagy Balint biz. tagok már bevégezték a gyűjtést a Péterfia utca 2-dik tizedében. Sajnálattal jelezük hogy reményen aluli eredményt el nem érte és rendes tag egy sem akadt. Pártoló Aagnul beiratkozott összesen három; egyzers mindenkora tölő adományként begyűlt 25 firt. Halljuk hogy a gyűjtésre fölkerült 25 tagok közül néhányan nem felelték el a gyűjtőket Bizony így nehezen lehet Debreczen jő hírnevéhez méltó eredményt várni egy gyűjtéstől. Ha még magok a a gyűjtők közül is többen ilyen elszomorító közönyösséget mutatnak e legszentebb ügy iránt! De mindazáltal, mi nem vesztettük el reményünket, hogy Debreczen város közönsége, dacára hogy nemes szívűsége, jótékonyága oly sok oldalról van igénybe véve, e tekintetben is fényesen meghozza a hazának és magyar nemzetiségnek tartozott áldozatát és nem engedí elcsalogni a magyar közéletment, mely Debreczenre néve most is mint példaadóca tekint. Megemlítjük, hogy Egerben egyetlenegy ember, egy szolgabiro (ha jól emlékszünk Tomcsányi nevű) idáig 5 ilyen készpénzben 1020 firtot gyűjtött az E. M. K. E. javára, mely összeg a 6 és 3 évi kötettség alapján 2404 firtnak felel meg. Ez az ur már a 6-ik iven gyűjt.

— Köszönet nyílvánítás Fogadják mindazon jóbarátim s jóak aróm úgy én mint gyermekeim nevében legszíntebb köszöneteket azon szíves részvért, melylyel szeretett nóm, szül. Berger Teréz hűt tetemei elti karításakor mély fájdalomunkat becses jelenlétükkel enyhíteni szivesek voltak, Zador Mór.

— Találtatott egy kis rattler kutya. Tulajdonosa átveheti a II. kerületi rendőrkapitányságnál.

— A debreczeni polgári kör tagjai az évi december hó vasárnap d. u. 5 óra óra körhelyiségében tartandó rendkívüli közgyűlést a tárgyalás módosítás. Az elnökség.

— A fröbel-egylet által ma este a Kóronában tartandó táncvizgalomra vonatkozólag tudatjuk a mélyen tisztelt közönséggel, hogy a gyűlékezés 8 órakor kezdődik; — a tomb la-sorsjáték kezdete pedig pontosan fél 9 órakor lesz. — A rendező bizottság főnök látta a tombola kezdetét egy fél órával előbbre tenni azért, hogy a tancara vagyó fiatalág amál korábban megkezdhesse a táncot; mert a mint az előlekekből következtetni lehet, ugy a tánczólo fiatal emberek, mint tánczósnök igen szép számmal lesznek jelen a mulatságban. — A Fröbel-egylet meg is érdemli e művelt közönség pártfogását, mert hiszen az általa fentartott gyermekkeret főképen az intelligens közönség gyermekei javára tartja fenn az egyesület.

— Az erdei kaszálók. Gr. Dégenfeld József Debreczen város főispánja minden egyes kaszáló birtokoshoz a következő meghívást boesátott ki: A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter ur folyó évi Augustus hó 10-dikén 38,011 szám alatt kélt magas rendeleteivel meg levén bizva, hogy a cserkakaszálók ügyében Debreczen sz. kir. város és a kaszáló birtokosok között egységesség lét rehozását kísérisem meg, miután a városi

melybe akarták erőszakolni, ellenkezett egész természetével.

— Az a börtön ott a pusztán nem nekem való, ismótelte magában nem egyszer utközben.

Mégis ugy rémlett neki, mintha ama földel alatt föltölte volna élte legboldogabb napjait. Mint ragyogó sugarak villantak át agyán az emlékezet szálai. Eszébe jutott az az idő, mikor öleiben tartotta Margitot, mikor az ifju nő kezének minden érintése, minden szó, mely ajkairól elszállt, kimondhatlan gyönyörű érzést költötte föl Táray Kálmán szívében.

— Akkor még azt hittam, hogy szeret, mormogja most kedvetlenül.

Le akarja rázni lolkérő a mult emlékeit.

— Eh! az elmult és többé vissza nem tér.

Nyugtalan, ingerülten hajtja hátra fejét a coupé támlájára. Néhányszor megrántja vállát s ujjai idegesen tépik az ölébe terített plaid ruftjait.

Egyedül ül. A lámpa homályosan pislog fölülről a coupéba, a hóhelyek az ablakot verdesik, a nehéz köcsök dübörögve rohantaktova, a gép zakatol, a lánczok csörömpölnek. Pokolbeli zaj a sötétben.

Hanem e zajnak útme van, mint a zenének s Táray Kálmán kábult agyában e rémítő csörömpölés összeolvad az elmult éj bálí zenéjével. Még most is azt hallja a vonat dübörögése közt s a tündérfényben uszó terem lebeg szeme előtt.

Folyt. köv.

tanács, megkezdésük, tokosok, egyesse, kat vál, mint a, tettebb, 19-én - városi, birtoko, kedjék, hó 3-át

felolvas, nagyré, ször, rendi, les, tá, manyo, mai, sze, tes, hoz, fel, na, dott, b, ten, hoz

Köszöne, özv. K, szivese, Aurein, Steiner, kerit, hogy, m, kik, ki, akokat, 6 forin, lly ére, állított, állítási, ház) m, kerület

évi dec, ron a, ladó n, latot o, rendez, gyámok, a táncz, jesen, a, szülekr, ezen v, tanítás, szerzh, kezdőd, dökik, kényl, és Ker, ur diva

A „Na, vetkező, sorokat, rászusz, megtart, a kerül, n-künk, ban tilt, azt ho, metyet, Pedig, akartuk, kezébe, velünk, hívjuk, előbb g, takozva, a kong, d-g ma, határoz, juk, n, zottság, általa n

— Ne, felett l, igen ti, szünk n, dolog a, don aka, tület t, felett n, hát a l, parancs, dolás g, szegüé, az egy, gassabb, radi sz, e okuk, Várad, latot? oka a, a közö, cztjé, helyre, jobb sz, tetti-e, ez felel, ség is, szintár, nyzhet, szintár, merőse, Egy tá, Leike, Iboiyka, dor, Zil, vannak, váhatu

Ajánlati árlejtési hirdetmény.

A czepléd utczán tervezett ref. templom felépítésénél szükséges föld, kő-
műves elhelyezési, ác. pala fedő, asztalos lakatos, másoló, és bádogos munkák bizo-
sítása iránt a következő feltételek mellett ezenel zárt ajánlati árlejtés hir-
dettetik.

1. Az ajánlati árlejtésben részt vehetnek mindazon szakértő hazai ipar-
osok, kik üzletök folytatására hatósági engedéllyel bírnak.

2. A készitendő munkákra vonatkozó előirányzatok, valamint az általá-
nos és különleges vállalati feltételek a vállalkozók rendelkezésére bocsáttatnak,
kik kötelesek a költségelőirányzati ivekbe egység árait beiktatni és a vég-
összeget kiszámítani. Csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a
kiszolgáltatót eredeti ivekben nyújtják be.

3. Az 50 kros bélyeggel ellátot és lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1886
évi január 15-én déli 12 óráig nyújtandók be a debreczeni ref. egyház
jegyzői hivatalába.

4. A beadott ajánlatok a templom építetési bizottság által 1886 évi jan.
16-án délelőtt 11 órakor nyilvánosan fognak felbontatni.

5. Tartoznak az ajánlatot tevő vállalkozók az általános vállalati feltételek
3 §-ában megszabott bánompenzt az ott körülírt módzatok és kikötések mellett
az egyház pénztári hivatalában az ajánlat benyújtása előtt letenni.

6. Fentartja magának az építetési bizottság azon jogot, hogy az ajánlatot
tevő vállalkozók közül a jutányosság szem előtt tartása mellett azon vállalkozót
vagy vállalkozókat bizza meg az illető munkák végrehajtásával, ki, vagy kik a
jó és helyesen készitendő munkák teljesítése iránt már eleve a legtöbb bizo-
sítékot nyújtani képes vagy képesek.

7. A fent említett munka előirányzatok, valamint a vállalati általános és
különleges feltételek az egyház jegyzői hivatalában adatnak át elismervény mellett
a jelentkező vállalkozóknak, a hol az építkezési tervek megtekintésre és tanulmá-
nyozásra kitéve tartatnak.

8. Az ajánlatot tevő vállalkozók egy vagy több, vagy valamennyi munka-
nemre nyújthatnak be ajánlatot, az építetési bizottság azonban fentartja magának
azt a jogot, hogy az ajánlatok közül saját belátása szerint válasszhasson.

Kelt a debreczeni ref. egyház 1885 évi november hó 22-én tartott köz-
gyűléséből.

Az egyháztanács.

Különösen figyelemre méltó!

A közeledő

Karácsoni és ujévi ünnepek

alkalmával, van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek újonnan nyitott a

„Kedvenchez“

czimzett

Piacz utcz. Dr. Uffalussy
Endre ural

Bazáromaf

ur házában, Kaszanyitzky
szemben,

becses figyelmébe ajánlani, a hol is

Karácsoni és ujévi ajándéktárgyak

u. m. gyermekkocik, hintázó lovak, velocipédok, zsebkések, láteszók, albumok,
penz és szivar-tárczak, órák, esernyők, nyakkendők, serapácak, dohányzó- és
író szelvények, bronz-tárgyak, illatszerek, asztali barangok, kisebb s nagyobb bő-
röndök, tájtarak stb. Különösen ajánlom dusan fázzeret gyermekjáték s dísmű
raktáramat.

Midőn a n. é. közönséget a karácsoni és ujévi czikked fedezésére nálam
f-lhívni bátorodom, egyszersmint van szerencsém tudtára adni, hogy az árak jutá-
nyossága, a czikked legújabb s legjobb minősége valamint pontos kiszolgálát által
bizalmat kiérdemelni föltörékvés-m leend.

Tisztelettel

LOSÁNYI R.

„Bazár a kedvenchez“

Piacz-utczá dr. Uffalussy ur házában Kaszanyitzky ural szemben.

Vidéki megrendelések gyorsan s pontosan eszközöltetnek.

Csomagolásért díjak nem számittatnak.

Figyelmeztetés.

T. cz. vevőim érdekében figyelmeztetek mindenkit utánzótt czélú hirdetésektől. Az itt elősorolt takaró-
rők általam kaphatók mert én vagyok az egyedüli fő képviselője a Viktoria-takaró-gyárnak, egész Európá-
ra nézve.

E földön az egészség a legnagyobb szerencse.

Együttal alkalmas czélszerű karácsonyi ajándék.

Minden szenvedőnek, akár férfi akár nő ajánlom a Viktoria-takaró gyár Smith systemára készített
egészségi-selyem-Bouret-ágytakarókat. A legelőkelőbb orvosi tekintélyek ezen egészségi takaróknak a legfőbbesőbb
bizonyítványokat adták. Ezen egészségi-selyem-Bouret-ágytakarók a testet mindig egyforma melegségben tartják.
Nappal ágytakaróknak használva szép színezetük miatt díszre válnak akármelyik hálószobának. Minden lehetősé-
gben készítenek. (Kivéve zöldet, mert ezen szín arsenik tartalmaz.) Darabjának gyári ára:

Igen finom, 117 centiméter széles, 175 centiméter hosszú 3.25.
Ugyanezek nagyobb 137 centiméter széles, 190 centiméter hosszú 4.25.
Kiváló finom kettős, ff. minőség 137 cm. széles 190 centiméter hosszú 6.30.
Ugyanez nagyobb ff. minőség 150 cm. széles 200 centiméter hosszú 8.20.

A versenyen daczolva, a Viktoria-takaró gyár által készített
130 cmtr. széles, 190 cmtr. hosszú, három feltűző csikkal, 1.65 krért
darabját.

Elpusztíthatatlanok és deszkányi vastagságuk és mindazáltal igen jó
kelméből. Ágytakaróknak is használhatóak.
Szolga takarókat negy színes csikkal 2 fnt 50 krjával darabját ajánlok.
A t. cz. ló tulajdonosoknak ajánlok különleges Viktoria fiaker
takarókat, egészen világos sárga alapon, 8 színes csikkal darabonként
2 fnt 50 krért.

Valódi angol utazó takarók különlegességek valódi tigrisbőr után-
zattal, kocsitakaróknak is használhatóak. 8 fnt 50 kr.

Vasuti vagy posta utánvét mellett küldemény. Csomagolás saját árban számittatik. Rendelvények
Bernfeld C. a Viktoria árúk társaság takaró iparának, főügynökéhez, Wien Salzgras Nr. 3 a Metropoli s áloua
átellenében czimzendők.

U. i. Ezernyi utórendelvények és köszönetnyilvánítások árjegyzékeken, figyelembe vétélül ingyen és
portmentesen küldetnek.

Debreczen, 1885. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ köznyomdájában, Piacz, SIMON FY-ház.

Am 1. und 15. eines jeden Monats beginnt ein neues Abonnement auf das
oppositionelle

„Budapester Tagblatt“

desen Pränumeration hiemit der deutschlesenden Bevölkerung empfohlen wird. Wie bisher wird das „Budapester
Tagblatt“ unabhängig nach jeder Richtung bleiben, frisch und interessant sein und den Lesern stets die
besten Arbeiten und neuesten Nachrichten vorlegen. Ein Hinweis auf unser Blatt und unsere hervorragenden
Mitarbeiter genügt.

Im politischen Theile brachten wir Artikel von:

Graf Albert Apponyi, Stefan von Bittó, Graf Aurel Desseffy, Klemens Ernusz, Franz
Fenyvessy, Béla Grünwald, Emrich Hódossy, Ferdinand Horanszky, Ludwig Horváth,
Paul Királyi, Albert Kovács, Paul von Somssich, Ladislaus Tomcsányi, Emrich Veszter,
Adolf Zay, Graf Robert Zseliaszky.

Im Feuilleton veröffentlichten wir Arbeiten von:

Kornel Abrányi jr., Emil Abrányi, Madame Adam (Juliette Lamber) in Paris, Helene
von Beniczky-Bajza, Graf Nikolaus Berblen, Francis Broemel in London Jules Claretie in
Paris, Gregor Csiky, Graf Karl Corinini in Görz, Baron Carlos von Gager in Gager,
General Richard Gelich, B. Nikolaus Horváth, Hieronymus Lorm in Dresden With. Karzag,
Koloman von Mikszáth, Berthold Moldauer in Wien, Emil Peschkan in Frankfurt a. M.,
Elise Polko in Deutz a. R., Gräfin Anna Pongrácz in Wien, P. K. Rosegger in Graz, Leo-
pold von Sacher-Masoch in Leipzig, Thomas von Szana, Dr. Ludwig Tolnai, Béla von
Tóth, Emil Mario Bacano in Szt-Pölten, Hermann Vámbéry, Johann Vajda, Johannes Zieg-
ler in Wien.

Unsere Romanbeilage wird wie bisher, so auch in Zukunft die besten Hervorbringungen der Weltlitera-
tur publiziren.

Gegenwertig publiziren wir eine humoristische Erzählung von

Moritz Jókai: „Ein Putsch in Rumänien“

Im Laufe des Monates November folgt eine Novelle von

Karl Erdmann Edler. „Baldine“.

Im Laufe des Monates Dezember publiziren wir nach diesen Meisterwerken der Lite-
ratur einen kleinen Roman von

Koloman Mikszáth: „Das Gras von Lohina“.

Die Abonnementspreise betragen

Für einen Monat	fl. 1.20
für drei Monate	fl. 3.50
für ein halbes Jahr	fl. 7.—
für ein Jahr	fl. 14.—

Neuuntretenden Abontenten, welche das „Budapester Tagblatt“ auf drei Monate prä-
numeriren liefern wir das Blatt gleich nach erfolgter Einsendung des Abonnementsbetrages
bis zum 1. Jänner.

gratis.

Administration des „Budapester Tagblatt“ Budapest, Gittergasse, Karlskaserne 7.

LILIONESSE

ismert kitűnő szépitőszér, mindenféle bőr-
tisztítálatásg eltávolítására.
Valódi minőségben kapható:
Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL
czepléd-utczai gyógyszer-tárában
DEBRECZENBEN.

Nyujtsuk a szerencsének jobbunkat!

500 000 márka főnyereményt ígér ked-
vező esetben a legu-
jabb hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely a
magas kormány által jóvá hagyott s biz-
tosított.

Eme újabb játék-tervezet előnyös be-
rendezése abban áll, hogy rövid pár hó le-
folyása alatt 7 sorsolásban 100.000 sorsjegy
közül 50,500 nyereménynek kell bizton
történni, ezek között vannak főnyeremények
esetleges 500,000 r. márka, illetőleg

1 nyerem. 4 m. 300,000	26 nyerem. 4 m. 10,000
1 nyerem. 4 m. 200,000	56 nyerem. 4 m. 5000
2 nyerem. 4 m. 100,000	106 nyerem. 4 m. 3000
1 nyerem. 4 m. 90,000	253 nyerem. 4 m. 2000
1 nyerem. 4 m. 80,000	512 nyerem. 4 m. 1000
2 nyerem. 4 m. 70,000	818 nyerem. 4 m. 500
1 nyerem. 4 m. 60,000	3170 nyerem. 4 m. 145
2 nyerem. 4 m. 50,000	16990 nyeremény
1 nyerem. 4 m. 30,000	4 m. 300, 200, 150, 124,
5 nyerem. 4 m. 20,000	4 m. 300, 200, 150, 124,
3 nyerem. 4 m. 15,000	100, 94, 67, 40, 20,

Ezen nyereményekből az első osztályban 2000 sorsolhatk
ki 117,000 m. összegben. — Az 1. oszt. főnyeremény 50,000 m.
tesz s a 2-ikben 60,000, a 3-ikben 70,000, a 4-ikben 80,000, az 5-
ikben 90,000, a 6-ikben 100,000, a 7-ikben 100,000, az esetleg 500,000
illetőleg 500,000, 200 000 stb. márkára emelkedik. — A nyeremény-
húzókat természetűleg hivatalosan vannak megállapítva.

A legközelebbi húzás
Már. f. é. december 9-én

iesz és kerül
1 egész eredeti sorsjegy csak 3.50 ft. o. é.
1 fél " " " " 1.75 ft. o. é.
1 negyed " " " " 0.90 kr. o. é.

Mindenemű megbízások, a pénz beküldése,
postautoni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett
rögtön a legmondosabban teljesítenek, mindenki az
állam czímével ellátott eredeti sorsjegyet fölünk
saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos ter-
vezetek ingyen mellékeltenek, melyekből egy a nye-
remények beosztása az illető osztályokra, mint szin-
tén az illető betétek is megláthatók és minden au-
zás után érdekelte felénknek felhívás nélkül megküld-
jük a hivatalos húzás lájstromot. Kiváratra a hiva-
latos tervet előre megküldjük — megtekintés végett
— bérmentve, és készek vagyunk nem tetészet eseté-
ben a sorsjegyet az összeg visszafizetése mellett húzás
előtt visszavenni.

A nyeremények kifizetése természetűen pontosan
állami garantiá mellett történik.

Csoportozatunk mindig a szerencse kedvelője
volt, és érdekelte felénknek gyakran a legnagyobb
nyereményeket fizetjük ki, többek között 250,000
100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. márkával.

Egy ily, a legszolidabb alapra fektetett vállá-
latnál előreláthatólag mindenütt a legelőkelőbb rész-
vétre lehet bizton számítani s kérjük emellegve,
hogy minden megrendelést teljesíthessünk, a meg-
rendeléseket a közeli húzás miatt miham-
marabb beküldeni.

Kaufmann és Simon bank- és váltó-üzlete
Hamburgban.

U. i. Ezemel köszönetünket nyilvánítnak az
eddig megajándékozott bizalomért, és kérjük eme
újabb nagyszerű kilitású sorsházra becses figyel-
mőket. A FENTEBLÉK.

TÜDŐ-, MELL-, NYAKBETEGEK (sorrvasásban szenvedők) és ASTHMA BETEGEK

az általán belső Oroszországban feltalált gyógyfű,
mely neven után „Homariana“ nevet visel, gyógy-
hatására figyelmeztetek. Orvoslág kipróbált és
szer meg ezer bizonyítvány által dicsmért szer.
Gyógyhatásról egy füzet magyarázat ingyen
küldetik bárkinek is. Egy 60 grammos csomag
„Homariana“, mely két napra elég 70 kr és a va-
lódiság jeléül minden csomagon n. ábrítás van.
Figyelmeztetek más czégek által árusítandó nem
valódi „Homariana“ vételétől.

Valódi csak általam

PAUL HOMERO, Triestben (Ausztria)

Készítője és feltalálója az egyedül valódi Homariana
gyógyfűnek.

KWIZDA

cs. k. szab.

Mosdóviz

(Restitutionsfluid) lovak számára.

E mosdóvizek az egész osztrák-magyar
és olasz államokban kizáró szabadalmat nyert
s 6 Fel-égek az angol királyné, a poros kirá-
ly és német cászár, svéd király, valamint
sok magasállású egyéniség istállóiban rendki-
vü sikerrel használattik, és a londoni, parisi,
bécsi, müncheni és hamburgi érnekkel kiá-
rtatva.

Sok évi próba szerint erősítő szerül szol-
gái nagyobb fáradalmak előtt és után, mint
szintén seiszégül külső bántalmak, közsvény
c-uz kifelezamodások, idegek bénasága s b. eluo.

DEBRECZENBEN nagyban Geréby Fülöp-
né, kicsinyben Dr. Rothschnk V. Emil egygy-
szertárában és Rickl J. Zelmossal; Nagyvára-
don Janky Antal, Kiss Samuél és Wurst Fe-
renczuel; Miskolczon Dr. Csorba I-tvan, Dr.
Csáthy Gyula, Ujházy Kálmán és Madár Ka-
rolynál, Nyiregyháza: Szepko Adolfn és
Szolnokon: Horanszky és Kecskény Todor
gyógyszertáraiban.

Főszékküldesi raktár: Korneuburgi k. r. r-
leti gyógyszer-tár.

Azokkivül a koronaországok majd
minden városa és mezővárosaiban van raktár,
mi koronként a vidéki lapokban közudomásra
hozatik.

Csalások akadályozása miatt kéretik a n.
é. közönség vételét mindig Kwizda mo d-
vizet (Restitutionsfluid) kérni, és arra ügyelni,
hogy minden üzeg egy vörös papirszelettel,
melyen aláírásom és védjegyem van, el legyen
áva.

A ki gyártmányom utánzóinak nyomára
vezet, 500 forintig terjedő jutalmat kap.

Kwizda János Ferencz.

cs. k. udvari szállító

KORNEUBURGBAN.

Debreczen, 1885. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ köznyomdájában, Piacz, SIMON FY-ház.